

Förändringens vindar blåser i Klara

STEN FELDRICH, *Frilansjournalist*

”attraktiva platser som nu kan få nytt liv”

DEN STÖRSTA FÖRÄNDRINGEN av centrala Stockholm sedan Klara revs har redan börjat. Målet är att skapa nya mötesplatser och gatumiljöer, nya bostäder, butiker och restauranger. Nya Klara är samlingsnamnet för en rad projekt som kommer att genomföras under kommande år fram till 2016. Men till skillnad mot tidigare kommer inga hus att rivas. Förvandlingen kan bli verklighet tack vare att politikerna i staden är mer positiva till att tillåta nya våningsplan på flera av de befintliga husen.

Statens fastighetsverk förvaltar tio kvarter i Södra Klara där regeringen hyr 16000 kvadratmeter kontor till runt 4000 av regeringskansliernas medarbetare. Det har gått närmare fyrtio år sedan husen byggdes och de är nu i stort behov av genomgripande renoveringar.

– När vi började diskutera hur vi skulle kunna skapa goda och kostnadseffektiva lokaler för Regeringskansliet, föddes idén att samtidigt se över stadsdelen och göra den till ett attraktivt område, säger SFV:s fastighetschef Charlotta Andersson.

Värdet av statens fastighetsbestånd ska långsiktigt öka. Att bygga till på höjden är

det mest kostnadseffektiva sättet att skapa nya ytor. Genom att samtidigt upprätta en bra kommersiell miljö för affärslokaler i fastigheterna ger det på sikt en god avkastning.

Andra positiva sidoeffekter av en sådan lösning blir en trygg och attraktiv stadsmiljö som motverkar förslumning och kriminalitet samtidigt som det skapar goda förutsättningar för en synlig och tillgänglig statsförvaltning.

En av de soligaste och mest centrala platserna i området, det lilla torget vid Jakobsgatan, alldeles i hörnet av Drottninggatan, upptas nu av en pissoar och en korvkiosk.

– Ja, det finns gott om trista miljöer på attraktiva platser som nu kan få nytt liv, konstaterar SFV:s projektchef Peter Ohrstedt.

Går alla planerade ombyggnader i lås kommer drygt 10000 nya kvadratmeter att kunna fördelas på tre av de tio kvarteren.

Regeringskansliet kommer att få effektivare, moderna kontor och verksamheten kan koncentreras till färre byggnader, vilket ger större flexibilitet och närhet mel-

Karduansmakargatan, öde även mitt i lunchrusningen.

HANS LANDEBERG

lan enheterna än dagens lösningar.

– Det är ett unikt projekt och ett av SFV:s största genom tiderna, säger Charlotta Andersson. Under sommaren 2008 flyttade Regeringskansliet från kvarteret Loen till toppmoderna kontor i gamla Centralposthuset på Vasagatan. Detta var startskottet för den flyttkarusell som kommer att förändra hela Klara. Ambitionen är att renovera ett regeringskvarter i taget under hela projektperioden. Kvarteret Loen beräknas vara renoverat, tillbyggt och klart år 2012.

Det har rätt stor politisk enighet i stadsbyggnadsnämnden när det gäller att återuppliva Klarakvarteren. Framför allt har gatumiljön varit eftersatt. Många politiker känner ett ansvar gentemot medborgarna att förbättra den. Viktiga remissinstanser som Skönhetsrådet, Stockholms Stadsmuseum, Länsstyrelsens Kulturvårdsenhet och Riksantikvarieämbetet, har deltagit i diskussionerna och visat förståelse för de ambitioner som projektet uttryckt. **KV**

”Det är ett unikt projekt och ett av SFV:s största genom tiderna”

MINA BROBERG

Fler bostäder i Klara

STEN FELDRICH, *Frilansjournalist*

FÖRNYELSEN av Stockholm City inleddes i början av 1990-talet som en samverkansprocess mellan Stockholms stad och fastighetsägarna.

Först ut var renoveringen av Hötorgs-city, Sergelgatan och Sveavägen. Hötorgs-city fick till slut den tänkta ljusa glasfasaden mot Hötorget när den nya Filmstaden blev klar 1995. Hötorgsskraporna, «De fem trumpetstötarna», är alla renoverade och de dragiga gårdarna mellan höghusen blev inglasade 2001.

Sergels torg har fått större fotgängarytor i gatuplanet och en inglasad del i det nedre planet med den gamla Hästskogängen och nya förbindelser upp i Gal-

De vackra betonglejonerna på Drottninggatan kommer att få sällskap av fler torgytor för umgänge.

– Efter år av planering från vår sida känns det bra att få starta på riktigt säger SFV:s fastighetschef Charlotta Andersson.

lerian. T-centralen har grundligen omdisponerats till ljusare utrymmen och direkt glasad uppgång mot Drottninggatan. Kulturhuset har fått ny huvudentré med rulltrappor och glasade nya fasader i bottenvåningarna mot Hamngatan, kopplade till Gallerians nya ansikte.

Under en tioårsperiod, mellan 1998 och 2008, har flera stora projekt genomförts i östra City. Området som inramas av Norrlandsgatan och Regeringsgatan och sträcker sig från Hamngatan upp till Lästmakargatan har genomgått stora förändringar. Bland annat har kvarteret där Televerket tidigare höll till omvandlats till bostäder och kommersiella butiker.

– Därför känns det naturligt att fortsätta med nedre Normalm eller Klara som området också kallas, säger stadsarkitekt Per Kallstenius.

– Ur stadens utgångspunkt är bostäder i city viktigt. Vi ser framför oss en gradvis förtätning av vårt traditionella city som uppstod efter de stora rivningarna på 50-

och 60-talen. De nya kvarter som då uppfördes har också visat stora brister.

Satsningen på bostäder inleddes med kvarteret Wahrenberg i slutet av 1990-talet då det befintliga parkeringshuset sänktes och byggdes ut och på med bostäder. En stor symbolhandling för de nya tankegångarna var sedan rivningen av det omdiskuterade parkeringshuset Elefanten från 1973. Betongkolossen vid Herkulesgatan i centrala Klara revs i början av 2000-talet och gav plats åt 150 nybyggda lägenheter. 2006 fick även parkeringshuset i hörnet av Drottninggatan och Mäster Samuelsgatan stryka på foten av samma skäl.

Per Kallstenius är positiv till Nya Klara-projektet som betyder att staden håller öppet för att pröva om befintliga kvarter kan byggas på med två, tre våningar där det är möjligt med hänsyn till stads- och gaturum.

– Detta är inte bara ett sätt att slå vakt om stadsbilden. På lång sikt kan detta

också ge ett utnyttjande som blir bättre än att bygga höghus punktvis i staden, säger han.

Att få tillbaka bostäder i City är ett politiskt mål. Tusen nya lägenheter är det uttalade målet.

– Till dags dato har vi 650 kvarter att återvinna, säger Per Kallstenius. Nya bostäder är bra för stadslivet. Det kan bidra till att döda gator får nytt liv. **KV**

Regeringskvarteren i Södra Klara består av tio kvarter. Till detta kommer även Centralposthuset dit Regeringskansliet evakueras under tiden renovering pågår.

